

NASZE DZIEDZICTWO

**PROGRAM EDUKACJI HISTORYCZNEJ I OBYWATELSKIEJ
W GIMNAZJUM SAMORZĄDOWYM NR 2 W BOLESŁAWCU
im. POLAKÓW ZESŁANYCH NA SYBIR**

Opracował zespół:

Grzegorz Jankowski – przewodniczący, Aleksandra Szylin, Beata Orczyk,
Ewa Ołenicz-Bernacka, Katarzyna Sulik, Ewa Chrobot, Anna Gorzkowicz.

WPROWADZENIE

Głównym założeniem programu edukacji historycznej i obywatelskiej w Gimnazjum Samorządowym nr 2 w Bolesławcu im. Polaków Zesłanych na Sybir jest przedstawienie uczniom najważniejszych zagadnień historycznych w odniesieniu do tematyki związanej z patronem szkoły, przy jednoczesnym kształtowaniu u nich odpowiednich postaw. Dużą uwagę poświęca się również budzeniu pamięci o Kresach i uświadamianiu uczniom, jak istotną rolę w formowaniu się naszej kultury i bytu narodowego odegrały wschodnie rubieże dawnej Rzeczypospolitej.

Program zakłada integrację szkoły ze środowiskami Sybiraków i Kresowian, ponieważ poprzez jego realizację chcemy wspólnie wychowywać młodych ludzi, którym nie będzie obojętna ich mała ani duża Ojczyzna, i którzy będą umieli nawiązywać – oparte na szacunku i zrozumieniu – relacje z osobami starszymi, świadkami historii. W związku z tym nacisk kładzie się nie tylko na sferę poznawczą, ale także na cele wychowawcze i kształtowanie osobowości uczniów – świadomych swej przynależności państwowej i kulturowej.

Kluczową rolę pełni też szeroka integracja międzyprzedmiotowa, ponieważ realizacja celów programu odbywa się w formie różnorodnych działań, prowadzonych przez nauczycieli poszczególnych przedmiotów. Dobór metod nauczania powinien zakładać indywidualne możliwości uczniów i specyfikę klas. Istotne jest, aby opierały się one na jak najszerszym aktywizowaniu uczniów i wdrażaniu do samokształcenia, a także na pobudzaniu ciekawości poznawczej

CELE

ZINTEGROWANE CELE OGÓLNE

Uczeń:

- zna najważniejsze fakty z dziejów Polski;
- posiada wiedzę historyczną ułatwiającą identyfikację narodową i kulturową;
- dostrzega związki teraźniejszości z przeszłością oraz ciągłość rozwoju kulturalnego i cywilizacyjnego;
- krytycznie ocenia fakty i wydarzenia z przeszłości i współczesne;
- rozumie przebieg różnych procesów historycznych;
- dostrzega związki przyczynowo – skutkowe zachodzące między różnymi faktami historycznymi;
- prezentuje postawę patriotyczną;
- świadomie uczestniczy w życiu szkoły;
- umie posługiwać się posiadaną wiedzą historyczną;
- umiejętnie korzysta z różnorodnych źródeł informacji historycznej;
- selekcjonuje, porządkuje, hierarchizuje, analizuje krytycznie i przechowuje zgromadzone informacje;
- efektywnie współdziała w zespole.

CELE POZNAWCZE

Uczeń:

- zna najważniejsze wydarzenia z dziejów Polski;
- zna dzieje zesłań Polaków na Syberię;
- zna dziedzictwo narodowe Kresów Wschodnich;
- rozumie wpływ systemów totalitarnych XX w. na dzieje Polski;
- zna rocznice ważne dla społeczności lokalnej.

CELE KSZTAŁCĄCE

Uczeń:

- lokalizuje fakty historyczne w czasie i przestrzeni historycznej;
- rozpatruje wydarzenia historyczne w kontekście procesu dziejowego i związków zachodzących między nimi;
- wyjaśnia wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w ujęciu przyczynowo – skutkowym;
- analizuje i interpretuje źródła historyczne;
- wykorzystuje różnorodne źródła historyczne jako źródła informacji;
- formułuje wypowiedzi ustne i pisemne;
- wykorzystuje posiadaną wiedzę historyczną do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów w pracy indywidualnej i w zespole.

CELE WYCHOWAWCZE

Uczeń:

- ma poczucie tożsamości narodowej i kulturowej;
- przejawia szacunek dla tradycji polskiej;
- rozwija i pogłębia zainteresowanie przeszłością własnego narodu;
- aktywnie i świadomie uczestniczy w celebrowaniu rocznic państwowych oraz rocznic ważnych dla społeczności lokalnej;
- stara się rzetelnie przedstawiać fakty historyczne oraz formułować własne oceny i opinie;
- podtrzymuje pamięć narodową poprzez bezpośredni kontakt ze świadkami historii;
- rozumie potrzebę pogłębiania swojej wiedzy na temat dziejów własnego narodu;
- przejawia szacunek dla osób starszych,
- dba o pozytywny wizerunek szkoły.

ZADANIA SZKOŁY

- Wspieranie uczniów w procesie kształtowania tożsamości narodowej i kulturowej.
- Organizowanie uroczystości upamiętniających ważne wydarzenia z dziejów Polski.
- Organizowanie konkursów tematycznych.
- Realizowanie projektów edukacyjnych.
- Organizowanie wycieczek historycznych.
- Organizowanie spotkań z Sybirakami, Kresowiakami, świadkami historii i przedstawicielami nauki.
- Organizowanie wystaw tematycznych.
- Udział w akcjach mających na celu podtrzymywanie pamięci o przeszłości narodowej.
- Aktywizowanie uczniów, wdrażanie ich do pracy samokształceniowej.
- Indywidualizacja pracy z uczniami.
- Wspieranie inicjatyw uczniowskich.
- Gromadzenie materiałów i źródeł historycznych oraz udostępnianie ich uczniom.
- Uczestnictwo w ważnych lokalnych obchodach rocznic narodowych.
- Kulturowanie tradycji narodowych.
- Podtrzymywanie pamięci o dziejach narodu polskiego.
- Nawiązywanie współpracy z instytucjami naukowymi, stowarzyszeniami i organizacjami pożytku publicznego, m.in. Instytutem Pamięci Narodowej, Muzeum

Wojska Polskiego, Towarzystwem Byłych Żołnierzy i Przyjaciół 15. Pułku Ułanów Poznańskich.

- Współpraca z bolesławieckim Kołem Związku Sybiraków oraz Towarzystwem Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich.
- Promowanie działań szkoły w środowisku lokalnym.
- Założenie Izby Pamięci i na bieżąco uzupełnianie jej zbiorów.
- Wykonanie Księgi Sybiraków – zebranie i opublikowanie informacji o lokalnych Sybirakach.
- Rocznice wybuchu Powstania Listopadowego i Styczniowego – akcja informacyjna.
- Współpraca z wrocławskim oddziałem IPN.
- Współpraca z Muzeum Wojska Polskiego w Warszawie.
- Działalność Koła Historycznego Miłośników Jazdy Polskiej im. 6 Pułku Ułanów Kaniowskich

WAŻNE DATY

- ❖ **1 IX** Dzień Weterana – uczczenie minutą ciszy pomordowanych i poległych podczas II wojny światowej.
- ❖ **17 IX** Marsz Pamięci, Dzień Pamięci Ofiar Agresji Sowieckiej, Światowy Dzień Sybiraka.
- ❖ **11 XI** Narodowe Święto Niepodległości.
- ❖ **13 XII** Dzień Pamięci Ofiar Stanu Wojennego.
- ❖ **10 II** Święto Patrona Szkoły, Dzień Pamięci I Masowej Deportacji Polaków z Kresów Wschodnich.
- ❖ **1 III** Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych” – minuta ciszy, akcja informacyjna.
- ❖ **13 IV** Dzień Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej – Bolesławiecki Konkurs Historyczny „Katyń – ocalić od zapomnienia”.
- ❖ **2 V** Dzień Flagi RP, Dzień Polonii i Polaków za Granicą.
- ❖ **3 V** Święto Narodowe 3 Maja.
- ❖ **8 V** Dzień Zwycięstwa – udział poczty sztandarowego w obchodach lokalnych.
- ❖ **11 V** Święto Koła Historycznego Miłośników Jazdy Polskiej im. 6. Pułku Ułanów Kaniowskich.
- ❖ **VI** Ognisko Ułańskie – edukacja i rekreacja.

EWALUACJA POROGRAMU

- Obserwacja zaangażowania uczniów w działania szkoły.
- Obserwacja postaw uczniowskich podczas uroczystości związanych z realizacją programu.
- Udział uczniów w konkursach i projektach realizujących założenia programu.

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ W ROKU SZKOLNYM 2014/2015

Działania szkoły	Forma realizacji	Odpowiedzialni
1 IX Dzień Weterana	Minuta ciszy za ofiary II wojny światowej	A. Gorzkowicz
8 IX 500 – lecie bitwy pod Orszą	Akcja informacyjna na 3 lekcji	G. Jankowski
17 IX Marsz Żywej Pamięci Zesłańców Sybiru, Dzień Pamięci Ofiar Agresji Sowieckiej, Światowy Dzień Sybiraka	Przemarsz społeczności szkolnej z rynku na cmentarz pod pomnik „W HOŁDZIE POLSKIM MĘCZENNIKOM SYBERII ORAZ POMORDOWANYM W KATYNIU I ŁAGRACH”	J. Kupisz
26 – 27 IX 75. rocznica powstania Polskiego Państwa Podziemnego	Spotkanie z byłym żołnierzem Armii Krajowej, akcja informacyjna, apel.	Nauczyciele zespołu przedmiotowego historii
X 70 rocznica zwycięstw Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie w czasie II wojny światowej	Spotkanie z członkami Stowarzyszenia 62 Kompania Komando	Nauczyciele zespołu przedmiotowego historii
IX- X żywe lekcje historii - spotkania uczniów klas pierwszych z Sybirakami	Spotkania w klasach podczas lekcji	A. Gorzkowicz
11 XI Narodowe Święto Niepodległości	Apel	A.Gorzkowicz, K.Sulik, J. Rapa
13 XII Dzień Pamięci Ofiar Stanu Wojennego	Wystawa	A.Szylin, G. Jankowski
10 II Święto Patrona Szkoły, Dzień Pamięci I Masowej Deportacji Polaków z Kresów Wschodnich	Wystawa	E.Chrobot, E. Ołenicz-Bernacka
1 III Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”	Minuta ciszy, akcja informacyjna przez radiowęzeł	G. Jankowski

28 IV V Bolesławiecki Konkurs Historyczny „Katyń – ocalić od zapomnienia”, Dzień Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej	Część pisemna i ustna	J. Kupisz - gimnazja A.Gorzkowicz - szkoły podstawowe
2 V Dzień Flagi RP, Dzień Polonii i Polaków za granicą	Udział pocztu sztandarowego w uroczystościach miejskich	G. Jankowski
3 V Święto Narodowe 3 Maja	Apel Udział uczniów w konkursie	G. Jankowski
8 V Dzień Zwycięstwa	Udział pocztu sztandarowego w uroczystościach miejskich	G. Jankowski
11 V Święto Koła Historycznego Miłośników Jazdy Polskiej im. 6. Pułku Ułanów Kaniowskich.	Członkowie Koła Historycznego przeprowadzą lekcje dotyczące kawalerii	G. Jankowski
V "Mogilę pradziada ocal od zapomnienia"	Udział pocztu sztandarowego w zakończeniu akcji, zbiórkę zniczy, paczek na Kresy	K. Sulik E. Chrobot
V-VI V Ogólnopolski Zjazd Dyrektorów Szkół i Placówek oraz Prezesów Stowarzyszeń Noszących Imiona Upamiętniające Zesłańców Sybiru.		Dyrektor
VI Ognisko Ułańskie – edukacja i rekreacja	W Kliczkowie na folwarku	G. Jankowski